

POLEGLI I POMORDOWANI HARCERZE ROJU „ORŁÓW” SZARYCH SZEREGÓW W GARWOLINIE

opracował hm.Zbigniew Winiarek

WPROWADZENIE AUTORA

Wiedziałem, że trzeba „to” zrobić i od bardzo dawna próbowałem upowszechnić wiedzę o harcerzach garwolińskich Szarych Szeregów, którzy polegli czy zostali zamordowani w okresie okupacji i zadbać o należne im miejsce nie tylko w lokalnej historii.

Trudno wyjaśnić, dlaczego przez tyle lat tych kilkunastu ludzi, którzy oddali swe życie za Polskę – jest znanych niewielkiej grupie mieszkańców Garwolina, gdy podobno poszukujemy wzorów dla dzisiejszych pokoleń i tak łatwo ulegamy wątpliwym autorytetom spod różnych znaków. To jest nasze zaniedbanie, że nie są obecni w naszej osobistej i wspólnej pamięci Jan Floriańczyk, Antoni Kotlarski, Stanisław Mikulski, Zygmunt Rózcza i pozostali.

Jak powstawało opracowanie?

Za najbardziej wiarygodny potraktowałem wykaz osób wymienionych w Apelu Poległych podczas uroczystości zw. z odsłonięciem i poświęceniem tablicy pamiątkowej ku czci poległych i pomordowanych w latach 1913-1945 oraz zmarłych harcerzy-żołnierzy Szarych Szeregów Roju „Orłów” i Armii Krajowej w dniu 16 listopada 1981 roku w kościele parafialnym w Garwolinie.

Ostatecznie jednak podaję inną listę – bez zmarłych harcerzy, skorygowaną przy tym o przynależność do harcerstwa (dysponuję stosownymi wykazami) i związek z miastem Garwolin.

Niestety, pomimo prób nie udało się skontaktować z wszystkimi rodzinami poległych i pomordowanych harcerzy, m.in. dlatego przedstawione niektóre informacje są dosyć skromne. Poza tym są rozbieżne dane dot. okoliczności

śmierci niektórych harcerzy. Nie dysponuję zapewne koniecznymi możliwościami dotarcia do źródeł, gdzie mogą znajdować się poszukiwane informacje, ale mam nadzieję, że aktualny stan opracowania zostanie wzbogacony – głównie dzięki pomocy Rodzin harcerzy. Nieliczne opisy są teraz świadomie ograniczone. Postarałem się za to, by pokazać fotografie dokumentujące wojenną aktywność Szarych Szeregów, trudne wojenne życie harcerzy i okupacyjny Garwolin, gdzie mieszkali.

Chcę zwrócić uwagę na fakt, że wzmiankowana uroczystość w 1981 roku była początkiem pilotowanych przeze mnie starań o upamiętnienie Szarych Szeregów, m.in. poprzez przyjęcie nazwy „Orłów” przez garwoliński Hufiec ZHP oraz nadanie mu sztandaru w 2010 roku. Kultuwowaniu pamięci o Szarych Szeregach służyło przyjmowanie przez jednostki ZHP za patronów harcerzy Szarych Szeregów („Dzieci Szarego Wilka”, Braci Mikulskich), uroczystości szaroszeregowe oraz częste spotkania z dawnymi harcerzami w czasie różnych uroczystości.

Przez lata misja kierowanego przeze mnie Hufca ZHP w Garwolinie zawierała się w tych słowach z „Harcerskiego marszu żałobnego”:

„I wieść będziemy młodych Szarymi Szeregami...”

Witryna www.harc mistrz.pl – służąc kultuwowaniu tradycji harcerstwa na ziemi garwolińskiej w okresie 1913-2015 – też służy upamiętnieniu tych wspaniałych szaroszeregowych postaci.

Zapraszam do współpracy.

hm.Zbigniew Winiarek

PROJEKT FUNDACJI MERITUM

fundacja **meritum**

Niniejsze opracowanie powstało dzięki pomocy i współpracy z:

- hm.Czesław Chytrowski i Rodzina
- phm.Wacław Czajka
- phm.Marian Jaworski i Rodzina
- phm.Janusz Staniszewski i Rodzina
- Zbigniew Gnat-Wieteska Dzieje harcerstwa na ziemi garwolińskiej w latach 1913-1988
- Rodzina Franciszka Baranowskiego
- Rodzina Jana Floriańczyka
- Rodzina Antoniego Kotlarskiego
- Rodzina Braci Mikulskich
- Rodzina Zygmunta Rózczyki
- Rodzina Zygmunta Wysokińskiego
- Rodzina Mieczysława Zarębskiego
- Jerzy Karwowski i Rodzina
- Urząd Miasta Garwolin
- prowadzący witrynę Dawny Powiat Garwolin i Okolice
- www.militaria-archiv.com

GARWOLIN.ORG
GARWOLIN Z PRZESZŁOŚCI
Ocalmy od zapomnienia

MW | media
M PR | wizerunek
 marketing

Z wyrazami podziękowania - hm.Zbigniew Winiarek, autor projektu

**GROMADA ZUCHÓW PRZY 83 MDH IM. J. PONIATOWSKIEGO W GARWOLINIE
3 MAJA 1933**

**PHM.MARIAN JAWORSKI
ZE SWOJĄ DRUŻYNĄ 83 MDH IM.J.PONIATOWSKIEGO W GARWOLINIE**

**PHM.MARIAN JAWORSKI
– PRZEDWOJENNY HUFCOWY, ORGANIZATOR SZARYCH SZEREGÓW W GARWOLINE**

GARWOLIN

WRZESIEŃ 1939

07.

**NIEMIECKA TABLICA PROPAGANDOWA
NA GARWOLIŃSKIM RYNKU**

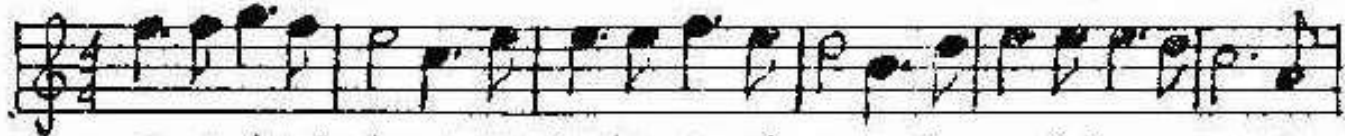
I iść będziemy w świat skąd Sza-ry-mi Sze-re-ga-mi

I iść będziemy w świat skąd Sza-ry-mi Sze-re-ga-mi I będzie Bóg nad

na-mi I będzie Na-ród z na-mi, I będziem iść jak hymny Wskaz

wsi wskazi miast po-la-mi I będziem równać w pra-wo Sza-ry-mi Sze-re-ga-mi.

Tomasz Jaźwiński "Hymn Szarych Szeregów"

I iść będziemy w Polskę szarymi szeregami
I będzie Bóg nad nami i będzie Naród z nami...
I będziem szli, jak hymny, skroś wsi, skroś miast polami
I będziem równać w prawo, szarymi szeregami
I będziem szli jak hymny, skroś wsi, skroś miast polami
I będziem równać w prawo, szarymi szeregami...

Gdy cisną nam wyzwanie z Zachodu i ze Wschodu,
Ruszmy do pochodu. Zawisza miecz nam poda,
Zatętni ziemia twardo gąsienic kopytami
I iść będziemy w ogień szarymi szeregami. (bis)

Rozniosą się fanfary echami wysokimi
Hen po piastowskiej ziemi szumami husarskimi.
Za nami pójdzie Naród z orłem, ze sztandarami
Powiedzim go szpalerem szarymi szeregami. (bis)

I będziem Gmach budować rycerskim zwykłym bojem,
Otworzymy wszere podwoje dla trudu, dla Pokoju.
I będzie Polska młodą - my będziem Polakami
I staniam w straż przed Gmachem szarymi szeregami... (bis)

I iść będziemy z Polską szarymi szeregami
I będzie Bóg z nami - i będzie Naród z nami...
I będziem trwać - kamienie - wzdłuż dróg drogowskazami
I wieść będziemy Młodych szarymi szeregami... (bis)

- Szare Szeregi są organizacją młodzieżową, wychowawczą.
- Członkowie Szarych Szeregów są żołnierzami Armii Krajowej.
- Służba wojskowa jest jedną ze służb młodego pokolenia.
- Treścią naszej wychowawczej pracy poza służbą wojskową jest: kształtowanie własnego charakteru, przygotowywanie się do służby obywatelskiej w przyszłej Polsce / nauka /, pielęgnowanie zdrowia, odziaływanie na młodzież swojego środowiska, rozrywka licząca z powagą chwili.
- Przyszłość Polski zależy od wychowania młodego pokolenia.

„W KRĘGU SŁUŻBY” PISMO ULA „PUSZCZA” - 9 LIPCA 1944 ROKU

**RÓL „ORŁÓW” SZARYCH SZEREGÓW
- KONSPIRACYJNY
HUFIEC ZHP HARCERZY W GARWOLINIE
1939-1945**

TABLICA POŚWIĘCONA SZARYM SZERGIOM W GĄRWOLIŃSKIM KOŚCIELE

- Baranowski Franciszek
- Dłużniewski Henryk
- Józwicki Józef
- Kotlarski Antoni
- Kurpisz Janusz
- Mikulski Stanisław
- Mikulski Antoni
- Maszkiewicz Stefan
- Michalik Marian
- Nowicki Leonard
- Owczarczyk Edward
- Różecka Zygmunt
- Stachowiak Kazimierz
- Stęszewski Włodzimierz
- Wieteska Ryszard
- Zarebaki Mieczysław
- Żimny Zbigniew

**POLEGLI I POMORDOWANI HARCERZE
ROJU „ORŁÓW” SZARYCH SZEREGÓW
- KONSPIRACYJNEGO HUFCA ZHP
HARCERZY W GARWOLINIE 1939-1945**

† **FRANCISZEK BARANOWSKI POCISK** -28.07.1944

członek 3 drużyny sanitarnej BS, żołnierz 2 szwadronu 1. psk AK; zginął 28 lipca 1944r. od przypadkowego postrzału w oddz. leśnym AK

† **HENRYK DŁUŻNIEWSKI LECH** 26.03.1925-3.02.1944

łącznik Komendy Obwodu „Gołąb” AK do Oddziału Partyzanckiego; zginął 3 lutego 1944r. zastrzelony przez żandarmerię niemiecką

† **JAN FLORIAŃCZYK WIR** 5.05.1926-24.02.1944

został zamęczony w garwolińskim areszcie, aresztowany pod zarzutem zakupu broni

† **ANTONI KOTLARSKI KOT** 15.04.1927-10.08.1944

członek 3 drużyny łączności BS; zginął 10 sierpnia 1944r. w Garwolinie podczas nalotu niemieckiego

† **STEFAN MASZKIEWICZ MAK** -1945

członek 3 zastępu 2 drużyny łączności BS,; wysłany w lipcu 1944r. jako goniec specjalny przez Komendę Obwodu „Gołąb” AK do KG AK w Warszawie, wziął udział w Powstaniu Warszawskim, a po jego upadku wywieziony do obozu jenieckiego; zmarł w szpitalu alianckim wiosną 1945r.

† **ANTONI MIKULSKI SĘK** 14.01.1927-28.07.1944

członek 3 zastępu 2 drużyny łączności BS; zginął w Garwolinie od wybuchu miny

† **PHM.STANISŁAW MIKULSKI LIS** 3.05.1925-02.1944

z-ca komendanta Roju „Orłów”; po serii aresztowań na początku 1944 roku wysłany do Zielonki; zginął w czasie akcji Szarych Szeregów w 1944 roku

† **ZYGMUNT RÓŻCZKA DZIĘCIOŁ, JOWISZ** -1944

drużynowy 2 drużyny łączności BS oraz drużynowy Zawiszaków; po serii

aresztowań na początku 1944 roku, odkomenderowany do Warszawy; poległ w Powstaniu Warszawskim

† **KAZIMIERZ STACHOWIAK ŻUBR** -19.07.1944

członek drużyny GS, żołnierz Oddziału Leśnego AK, zginął w akcji „Burza”

† **LEON STRASSMANN** -09.1939

pełnił funkcję lekarza Hufca Harcerzy od 1 lutego 1934r.; poległ w czasie działań wojennych we wrześniu 1939 roku

† **RYSZARD WIETESKA JEŻ** 1926-28.02.1944

dowódca sekcji w 1 drużynie łączności w Plutonie BS „Niepodległość”. 19 stycznia 1944r. aresztowany wraz z ojcem Ludwikiem i Zbigniewem Zimnym oraz Adamem Jakimiakiem, przetrzymywany w Schutzpolizei w budynku gimnazjum przy ul.Długiej w Garwolinie, po kilku dniach wywieziony do Warszawy i osadzony na Pawiaku.; zginął 28 lutego 1944r. w masowej egzekucji na terenie getta.

† **ZYGMUNT WYSOKIŃSKI** 1925-1939

członek Komendy Hufca Harcerzy jako referent gospodarczy od 1 lutego 1934r.; poległ w czasie działań wojennych we wrześniu 1939 roku.

† **MIECZYŚLAW ZARĘBSKI SOSNA** 10.01.1915-30.07.1944

po serii aresztowań na początku 1944 roku wysłany do Warszawy; zginął w Powstaniu Warszawskim

† **ZBIGNIEW ZIMNY ORZEŁ**

drużynowy 1 drużyny łączności w Plutonie BS „Niepodległość”; 19 stycznia 1944r. aresztowany wraz z A. Jakimiakiem, R. Wieteską i jego ojcem Ludwikiem, po kilku dniach wywieziony do Warszawy i osadzony na Pawiaku; zamordowany przez gestapo, miejsca śmierci nie udało się ustalić

- † Franciszek Baranowski POCISK
- † Henryk Dłużniewski LECH
- † Jan Floriańczyk WIR
- † Antoni Kotlarski KOT
- † Antoni Mikulski SĘK
- † Stanisław Mikulski LIS
- † Zygmunt Rózcza DZIĘCIOŁ
- † Ryszard Wieteska JEŻ
- † Zygmunt Wysokiński
- † Mieczysław Zarębski SOSNA
- † Zbigniew Zimny ORZEŁ

SZAROSZEREKOWE MOGIŁY

CMENTARZ PARAFIALNY W GARWOLINIE

JAN FLORIAŃCZYK PS. WIR

W nocy 22 lutym 1943 roku został aresztowany dh. Jan Florjańczyk ps. "Wir" z zasadzki w Pa. Malac w Garwolinie gdzie pracował jako mechanik prac Gestapo. Zarazt skup broni i przetrzut do Getta w Warszawie. Szypa nastąpiła gdy broń takową zakupił od Konstantego, który jak później okazało był konfidentem.

W czasie śledstwa Florjańczyk przyznał się, że na przechowany pistolet w zabudowaniach rodziców, w skazując miejsce przechowania.

O powyższej broni i miejscu przechowania wiedział dh. Filipowski Zdzisław ps. "Świątek", który po aresztowaniu Florjańczyka udał się do Jego miejsca zamieszkania i usunął tak, że i rodzice nie wiedzieli, że był w pomieszczeniach gospodarstwa. Gdy Gestapo przyjechało i przeprowadziło szczegółową rewizję nie znaleźli żadnej broni.

W czasie przeprowadzenia śledstwa, Florjańczyka Jana strasznie bito i torturowano i prawdopodobnie powieszono. Świadczyły o tym wydane rodzinie zwłoki. Wydając rodzinie zwłoki oświadczyli, że się powiesił.

Zwłoki wydane rodzinie były pierzane i ostatnie jakie okupent wydał rodzinie w Garwolinie.

Ogledziny zwłok dh. Florjańczyka Jana ps. "Wir." miały ślady bicia i sożenia tak, że obwie trzeba było rozpruć, a ślady na skórze świadczyły o powieszaniu.

Niko tych tentur nikogo nie zdradził i nic mu nie udowodniono.

© hm.Zbigniew Winiarek

JAN FLORIAŃCZYK PS. WIR

EDWARD OWCZARCZYK PS. NURT

**BRONISŁAW
OWCZARCZYK
JAN
FLORIAŃCZYK
PS. WIR**

**MANIFESTACYJNY
POGRZEB JANA FLORIAŃCYKA
GARWOLIN 1943**

JAN FLORIAŃCZYK PS. WIR

© hm.Zbigniew Winiarek

© hm.Zbigniew Winiarek

© hm.Zbigniew Winiarek

ANTONI KOTLARSKI PS. KOT

21.

© hm.Zbigniew Winiarek

ZDZISŁAW WIŚNIEWSKI
PS. WIŚNIA

JANUSZ STANISZEWSKI PS. SĘP
JERZY SŁOMSKI PS. WĄZLESZEK
TARASIEWICZ PS. KMICIC

© hm.Zbigniew Winiarek

**FRANCISZEK KOTLARSKI
STEFAN RĘKAWEK**

© hm.Zbigniew Winiarek

**ANTONI
KOTLARSKI PS. KOT**

© hm.Zbigniew Winiarek

**ZYGMUNT
RÓŻCZKA
PS. DZIĘCIOŁ**

ZYGMUNT RÓZCZKA PS. DZIĘCIOŁ

Rodzina Rózczków znalazła się w czasie II wojny w Garwolinie po wysiedleniu z województwa poznańskiego. Część rodziny została wywieziona na roboty do Niemiec. Rózczkowie mieli troje dzieci, niestety - żadne nie przeżyło wojny. Irenka w wieku 10 lat zmarła w 1940r. po ugryzieniu przez wściekłego psa. Zygmunt zaangażował się w struktury Szarych Szeregów; był drużynowym II Drużyny Łączności oraz drużynowym Zawiszaków w Plutonie Bojowych Szkół „Niepodległość”, którym dowodził phm. Janusz Staniszewski ps. „Sęp” (Pluton istniał w Garwolinie i Rębkowie w okresie 11.1941-07.1944) - zginął w Powstaniu Warszawskim. Najstarszy syn Tadeusz został 8.01.1944 r. aresztowany przez Gestapo (prawdopodobnie omyłkowo, przyszli po Zygmunta) i trafił najpierw na Pawiak, potem do KL Gross- Rosen nr więźnia 26043, następnie 11.02.1945r. osadzony w KL Mittelabau nr więźnia 116147. Na fotografii obok Zygmunta stoi między kobietami (matka Maria po lewej stronie), Tadeusz z kolegą - na drzewie.

ZYGMUNT RÓZCZKA PS. DZIĘCIOŁ PHM.JANUSZ STANISZEWSKI PS. SĘP

ZYGMUNT RÓŻCZKA PS. DZIĘCIOŁ

26.

JANUSZ STANISZEWSKI PS. SĘP
JERZY RĘKAWEK PS. DĄB

ZYGMUNT RÓŻCZKA PS. DZIĘCIOŁ

27.

JANUSZ STANISZEWSKI PS. SĘP

FRANCISZEK BARANOWSKI PS. POCISK

Franciszek Antoni Baranowski POCISK
- członek drużyny sanitarnej w Plutonie
BS „Niepodległość”. Zginął 28 lipca
1944 roku od zabłąkanej kuli w trakcie
Akcji „Burza”, będąc na koncentracji
oddziałów partyzanckich Armii
Krajowej Obwodu „Gołęb w lasach
koło Łucznicy.

**ZYGMUNT RÓŻCZKA
PS. DZIĘCIOŁ
FRANCISZEK ANTONI
BARANOWSKI PS. POCISK**

**MIECYSŁAW WIECZOREK PS. POMSTA
RANCISZEK
BARANOWSKI
PS. POCISK**

**TADEUSZ WINEK
MAJ 1943**

**FRANCISZEK
BARANOWSKI
PS. POCISK
ZYGMUNT RÓŻCZKA
PS. DZIĘCIOŁ**

**JANUSZ STANISZEWSKI PS. SĘP
JERZY RĘKAWEK PS. DĄB**

30.

© hm.Zbigniew Winiarek

JÓZEF CHYTROWSKI PS. SEPI DZIÓB

KAZIMIERZ STACHOWIAK PS. ŻUBR

HENRYK DŁUŻNIEWSKI PS. LECH

STANISŁAW MIKULSKI

W ŚRODKU

© hm.Zbigniew Winiarek

© hm.Zbigniew Winiarek

BRACIA MIKULSCY:

STEFAN 23.07.1929-8.06.1978

STANISŁAW 3.05.1925-1944

ANTONI 14.01.1927-28.07.1944

PHM.STANISŁAW MIKULSKI PS. LIS

Matce Stanisława i Antoniego Mikulskich przyszło rozstać się przez wojnę ze swymi dwoma synami. Pierwszy zginął w partyzanckiej potyczce po Zielonką w lutym 1944 roku, gdzie miesiąc wcześniej musiał się schronić. Drugi zginął w sierpniu 1944 roku, już po wyzwoleniu Garwolina na nierozbrojonych minach.

"Lis" rozpoczął swoją służbę w ramach Pogotowia Harcerzy na stacji kolejowej w Garwolinie we wrześniu 1939 roku. W Szarych Szeregach był drużynowym, a potem zastępcą komendanta Roju „Orłów” - odpowiadał za Mały Sabotaż i akcję "N". Nie doczekał się jednak rozkazu komendanta „Puszczy”, w którym przyznano Mu stopień podharmistrza po ukończeniu "szkoły za lasem”.

Rola, jaką odegrał „Lis” była decydująca dla istnienia garwolińskich szarych szeregów - On to bowiem docierał do ludzi, on wykradał niemieckie dokumenty.

Był SERECM "Orłowa”.

STANISŁAW MIKULSKI W ŚRODKU

© hm.Zbigniew Winiarek

SS
Ul. Puszcza

luty 1944

36.

RZĘKAS.

Mianowanie - Kierownik Pasiaki mianował rozkazem z 17 lipca 943 następujących pnia:

Korzenia, Olszaję z Łosy,
Zbroję, Zielonego z Pranu,
Baję, Szanię z Łosy,
Pierma, Iwajusa z Miliona,

rozkazem z 27.12. 943 następujących pnia:

Brzozę, Czeptarza, Zasłoneg, Paziana,
Zabłockiego z Wysockiego,
Hłyckawiec, Lancernicka z Rętu,
Zwikę z Łosy,
Sopłęgo Działka, dw.p.Lisa, Orle
Oko z Orłowa.

Intensywność pracy.

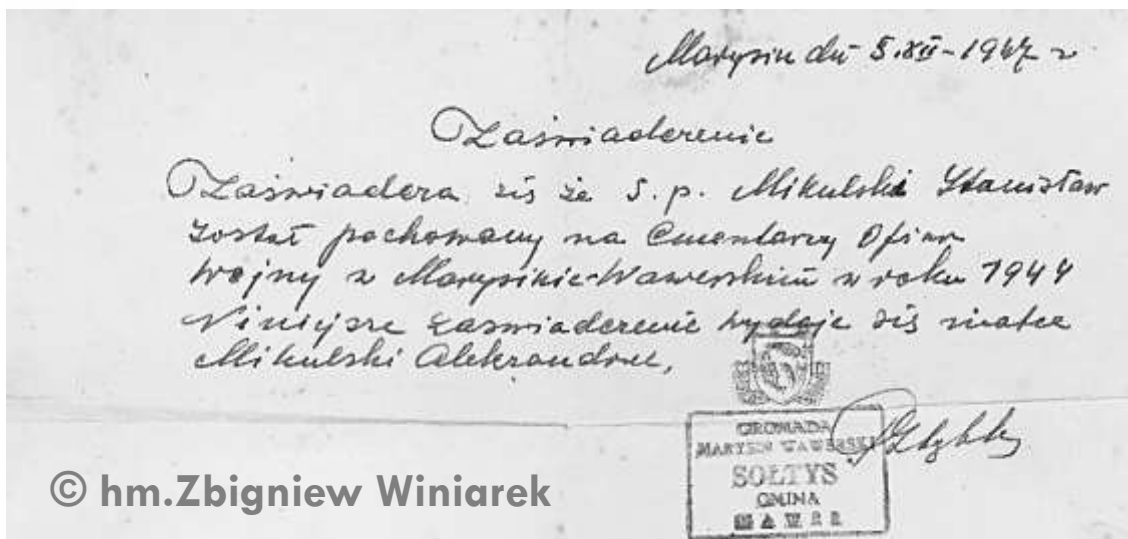
W ostatnich czasach nastąpiło nasilenie akcji terrorystycznej na terenie Puszczy. Nowe to trudności mają nas zachęcać do nowych dalszych działań. Kierownicy Rujów muszą ogłaszać nad takim zorganizowaniem teraźniejszości aby nawet w momencie, kiedy ich samych lub kogoś z poszkodowanych zabraknie, praca mogła się toczyć raz wytkniętą drogą.

Pamiętajmy że najcięższe chwile będą są jeszcze przed nami.

Kurs wiaryna.

Wzlecił do Kom. Obr. wykazy kandydatów na kursy wiaryna i uzyskał od nich akceptacji. Kopia wykazów odpowiednim nadsyłaniem nadesłać do mnie.

/ - / Jan Szewc.

© hm.Zbigniew Winiarek

**CMENTARZ W MARYSINIE WAWERSKIM
- STAN OBECNY**

ANTONI MIKULSKI
PS. SEK

- 3 -

34	D. en. m. sek. z'	MM ps u Grom
35	czonok	S. M ps u Malek +
36	- m	H. M ps u Szek +
37	- m	S. K. ps u Giaz
38	- m	F. M ps u Gromit
39	- m	J. D ps u Dyoskar

Hauptgruppe Gewerbliche Wirtschaft und Verkehr in der Distriktskammer für die Gesamtwirtschaft in Warschau.

Gruppe Handwerk

Lehrlingsausweis Nr. 9234
Legitymacja uczniowska

Wir bestätigen, dass - Stwierdza się, że
Mikulski Antoni
geh. am 14. 1. 1927 in Sachsen
wurde als
Lehrling im Schmeide Handwerk
jetzt nach in Warschau
bei dem Meister Mikulski Józef
in Sachsen
Holua 19 ist.
Der Lehrvertrag wurde am 11. 6. 1927
unter Nr. 74/27 geschlossen.
Warschau, den 12. 12. 1927
Tages.

eigenhändige Unterschrift des Inhabers
własnoręczny podpis właściciela

© hm.Zbigniew Winiarek

Mikulski Antoni
Unterschrift d. Schülers (-erin)
Podpis ucznia (uczennicy)

Es wird hiermit bestätigt, dass der Inhaber dieses Ausweises
Niniejszym zaświadcza się, że właściciel..... tej legitymacji jest

DIE SCHULLEITUNG
Der 7-KLASSIGEN ÖFFENTLICHEN
Schüler (-in) der
uczniom (-ennica)
Polnischen Volksschule Nr. 1
in GARWOLIN, Kreis GARWOLIN

Schulstempel
Pieczęć szkoły

[Signature]
Unterschrift d. Schulleiters (-erin)
Podpis kierownika (-czki) szkoły

ANTONI MIKULSKI SĘK
HARCERZ I UCZEŃ

MOGIŁA BRACI MIKULSKICH

W 1947R. EKSHUMOWANO TU S.MIKULSKIEGO

MIECZYSLAW ZAREBSKI PS. SOSNA

© hm.Zbigniew Winiarek

© hm.Zbigniew Winiarek

LEON STRASSMANN

POŚRODKU, OBOK PHM. MARIAN JAWROSKI
PIERWSZY Z PRAWY

© hm.Zbigniew Winiarek

© hm.Zbigniew Winiarek

HENRYK ZIMNY PS. TOM
ZBIGNIEW ZIMNY PS. ORZEŁ
WITOLD AUGUSTYNOWICZ PS. INDYK
1940

**HENRYK ZIMNY PS. TOM
JERZT RĘKAWEK PS. DĄB**

**ZBIGNIEW ZIMNY
PS. ORZEŁ**

ZBIGNIEW ZIMNY PS. ORZEŁ RYSZARD WIETESKA PS. JEŻ ADAM JAKIMIAK PS. GOŁĄB

19 stycznia 1944r. zostali aresztowani w Garwolinie: Zbigniew Zimny ps. „Orzeł” - drużynowy 1 drużyny łączności z Plutonu BS „Niepodległość”, Ryszard Wieteska ps. „Jeż” - zastępowy 1 zastępu 1 drużyny łączności oraz Adam Jakimiak ps. „Gołąb” - członek drużyny Grup Szturmowych. Niemcy zabrali także ojca „Jeża” - Ludwika Wieteskę, właściciela zakładu szewskiego w mieście. Jak wskazało dochodzenie przeprowadzone przez wywiad AK „sypnął” uczeń zatrudniony u Ludwika Wieteski. Aresztowanych osadzono w siedzibie Schutzpolizei, w budynku Gimnazjum i Liceum przy ulicy Długiej. Kilkanaście metrów od budynku stały murowane ubikacje szkolne. „Gołąb” postanowił to wykorzystać i poddał myśl ucieczki. Więźniowie mieli udać bóle żołądka i poprosić o możliwość skorzystania z ubikacji. W przypadku słabej eskorty należało obezwładnić ją i uciekać przez ogrodzenie. Po chwili wahania „Jeż” ze względu na ojca zrezygnował z możliwości uwolnienia. Wycofał się także „Orzeł”. Jedyne „Gołąb” zrealizował swój ryzykancki plan i mimo rany postrzałowej – zdołał zbiec. Po kilku dniach Zbigniew Zimny i Ryszard Wieteska zostali wywiezieni do Warszawy i osadzeni na Pawiaku (L.Wieteskę zwolniono). Obaj zginęli w Warszawie - „Jeż” w masowej egzekucji na terenie getta w dniu 28 lutego 1944 roku; „Orzeł” osadzony został na Pawiaku; zamordowany przez gestapo. Miejsca śmierci nie udało się ustalić.

OKUPACYJNA PRACA

J. CHYTROWSKI Z KOLEGAMI
KARTA PRACY CZ. CZESŁAWA

© hm.Zbigniew Winiarek

Arbeitskarte KARTA PRACY

(Verordnung vom 20. Dezember 1940.
BBlGG. I S. 377)
(Rozporządzenie z dnia 20 grudnia 1940 r.
Dz. rozp. OG. I str. 377).

Nr. 915S/ 00212

Jesław Chytrowski

(Vor- und Zunamen, bei Frauen auch Geburtsname)
(Imię i nazwisko, u kobiet także nazwisko panięskie)

Berufsgruppe Grupa zawodowa				
Berufsart Rodzaj zawodu	25a1			

J. Chytrowski
(Eigenhändige Unterschrift des Inhabers)
(Własnoręczny podpis posiadacza)

© hm.Zbigniew Winiarek

© hm.Zbigniew Winiarek

UPAMIĘTNIE NIEJSC POŁĘGLYCH ŻOŁNIERZY 1939
I ROZSTRZELANIA PRZY MOŚCIE W GARWOLINIE

NIEKTÓRE AKCJE SZARYCH SZEREGÓW

NIEKTÓRE AKCJE SZARYCH SZEREGÓW

**BUTELKA
SAMOZAPALAJĄCA
DLA ŻOŁNIERZY
POWSTANIA
WARSZAWSKIEGO**

**JANUSZ STANISZEWSKI PS. SĘP
JERZY RĘKAWEK PS. DĄB
WIESŁAW WIŚNIEWSKI PS. WIŚNIA
JAN MAZUREK PS. SOKÓŁ**

© hm.Zbigniew Winiarek

**JAN MAKULEC PS. KOLEC
MIECZYŚLAW WIECZOREK PS. POMSTA
WAĆLAW WĄGRODZKI PS. LEW**

© hm.Zbigniew Winiarek

GARWOLIŃSKIE STODOŁY
- MIEJSCE SZAROSZEREGOWYCH ZBIÓREK

ZBIÓRKA GS W ZAKRĘTACH

GARWOLIŃSKA ULICA

1939-1941

SZKOŁA PODST. 1940/1941

KOREPONDENCYJNE LICEUM 1941

H.KOZŁOWSKI, J.ĆUBRZYŃSKA, J. RĘKAWEK, S.GÓRSKA

© hm.Zbigniew Winiarek

KOMPLET TAJNEGO NAUCZANIA

E.KOTLARSKA, J.MAZUREK,
F.MICHALIK, H.GORA

JÓZEF CHYTROWSKI PS. SĘPI DZIÓB, JAN SKOWROŃSKI PS. SKOWRONEK

56.

© hm.Zbigniew Winiarek

**WINCENY SMENT PS. PUCHACZ
CZESŁAW CHYTROWSKI PS. SZARY WILK**

**LEONARD NOWICKI
PS. ŻBIK**

**CZŁONKOWIE SZARYCH SZEREGÓW Z GRUPY BS
W ODDZIALE KEDYW AK
REJON ŁUCZNICA LIPIEC 1944**

1944

Nr 26

1944 r., lipiec I. Warszawa. — Zestawienie stanu liczbowego Szarych Szeregów
Zestawienie stanu SS na 1 lipca 1944 r.

Region	Ul	Roj	Instruktorzy				Z		BS		GS		ogółem		kiedy i kto podał
			hm	phm	dr	rodz	1	rodz	1	rodz	1	ins	rodz	1	
Wresla	Zamek	Sr	1	1	32	18	361	7	123			34	25	464	
	Chrobry	Zb	1	7	22	12	230	4	49	4	45	30	20	324	
	Reduta	Wl	1	3	15	11	178	3	29			19	14	207	Prawdziej
	Prochownia	Oc	1	6	19	10	165	5	85	3	30	26	18	280	15.V.44 r
	Radiostacja	Mk		2	14	9	160	5	70			16	14	230	
	Bazylika	Pg	1	4	18	6	129	6	83	3	33	23	15	245	
				5	23	120	66	1223	30	439	10	108	148	106	1770
Kom. środ.															
Puszcz	Gród	1		17	4	80	3	56	11	201	18	18	337		
	Prom	1	1	11	9	208	1	35	1	21	13	11	264		
	Matecznik	3	4	7	2	36	2	42	4	51	14	8	129		
	Wilkotak	1	5	10	3	50	5	78	6	110	16	14	238		
	Loza	2	3	10	3	64			8	147	15	11	211		
	Łom	2	2	3	2	35			2	46	7	4	81		
	Osa	1	3	13	11	170	1	23	2	38	17	13	231	Kdt. Ula	
	Tom	1		5	2	20	2	20	1	6	6	5	46	1.V.44 r.	
	Kadnie	2	6	3	4	83	1	80	3	57	11	8	220		
	Mimoza	3	2	10	1	5	5	53	4	52	15	10	110		
	Dalekie	1		3	1	18	2	24		1	4	3	43		
	Sosny	2	1	12	9	200	3	60		2	15	12	262		
	Orłowa		3	13	1	20	4	75	8	146	16	13	241		
	Kda Ula	6	1						1	29	7	1	29		
			20	7	30	117	52	989	29	546	50	907	174	131	2442

PROPORZEC PLUTONU BS „NIEPODLEGŁOŚĆ” ROJU „ORŁÓW” SZARYCH SZEREGÓW

© hm.Zbigniew Winiarek

© hm.Zbigniew Winiarek

**PHM.JANUSZ STANISZEWSKI PS. SĘP
PREZENTUJE PROPORZEC PLUTONU BS „NIEPODLEGŁOŚĆ”
ROJU „ORŁÓW” SZARYCH SZEREGÓW**

**LEGITYMACJA CZŁONKA
SZARYCH SZERGOM
W GARWOLINIE**

SZARE SZEREGI

- ZASWIADCZENIE -

Komenda Hufca "ORŁÓW"
zaswiadcza, że

alub

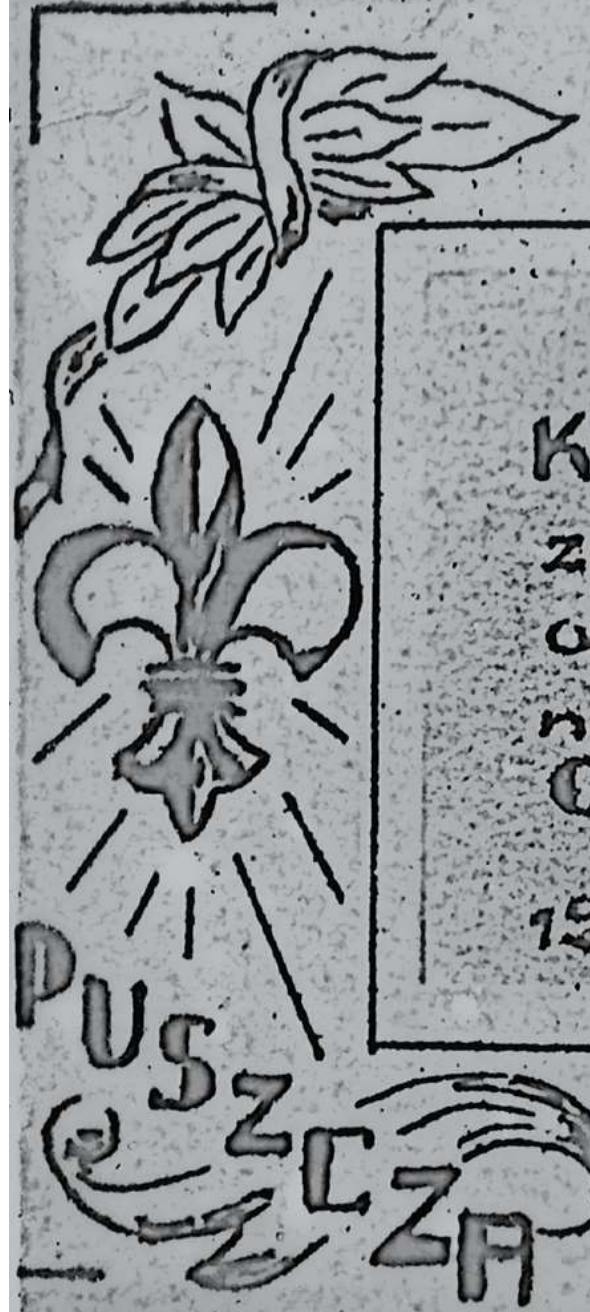
należy do ZHP - srebro

Czuwaj -

Kidant Hufca

1959-45

roy wlk

HM. MARIA ŚWITALSKA

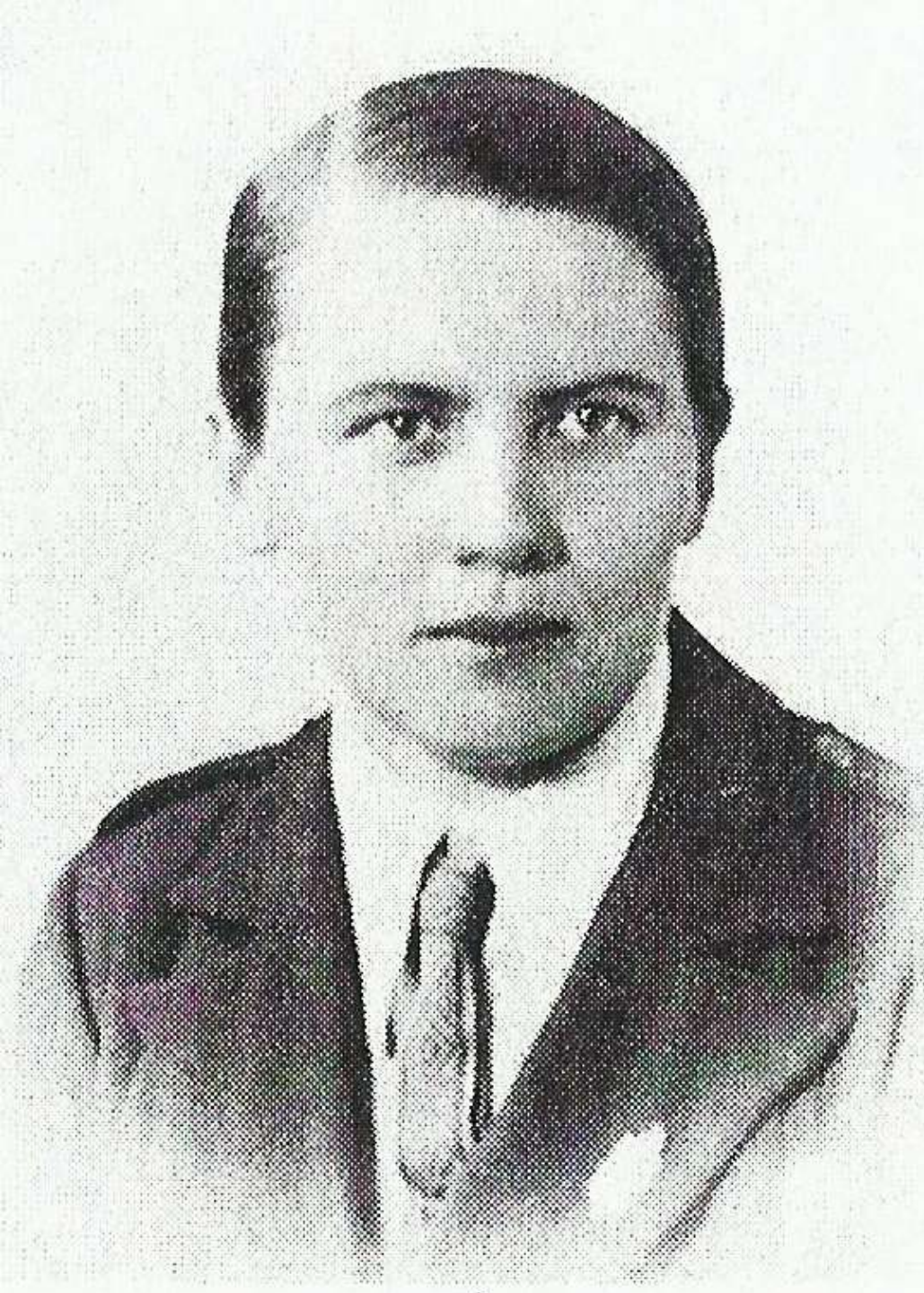
W walce z okupantem zginęły m.in. dwie harcerki – instruktorki związane swoją poprzednią działalnością z harcerstwem garwolińskim.

Janina Tyszkiewicz – organizatorka zespołu łączniczek i wywiadowczyń na terenie twierdzy Dęblin pracującego dla Związku Walki Zbrojnej została aresztowana 29 marca 1940 roku. Zginęła w egzekucji w Lublinie (rury jezuickie) trzy miesiące później – 29 czerwca 1943 roku.

Maria Świtalska (na zdjęciu) – komendantka hufca harcerek w Garwolinie w latach 1937-1939, komendantka lubelskiej chorągwi harcerek „Skąta” od 1941r.

Aresztowana w Dęblinie w lutym 1943r. W areszcie popełniła samobójstwo.

Pośmiertnie odznaczona Krzyżem Virtuti Militari V klasy

**JAN MAZUREK
PS. SOKÓŁ
JANUSZ STANISZEWSKI
PS. SĘP
JERZY REKAWEK
PS. DĄB
1945**

ORŁÓW
ZHP Hufca Garwola

*I wieść będziemy młodych
Szarymi Szeregami*

**NADANIE IMIENIA BRACI
MIKULSKICH 2 DSH**

Plakietka

„ORŁÓW”

REGULAMIN PLAKIETKI

- Nadaniem Hufcowi ZHP w Garwolinie nazwy "ORŁÓW", jaką nosił nasz Hufiec w czasie ostatniej wojny, jest okazją dla Nuchów, harcerzy, harcerzy st. i instruktorów /a także seniorów ZHP i przyjaciół Hufca/ do otrzymania pamiątkowej Plakietki, wzorowanej na propozycji Plutonu BS "Niepodległość" garwolińskich Szarych Szeregów.
- Plakietkę otrzymają uczestnicy Złota Hufca ZHP w Garwolinie w dniach 10-12 maja 1991 roku, którzy do końca IV '91 przedstawią komendantowi Hufca meldunek - w dowolnej formie - o wykonaniu zadań Plakietki, nawiązujących do akcji "M" Szarych Szeregów /"Litera "M" symbolizowała te najpiękniejsze wyrazy i pojęcia, na których akcja chciała budować - młodzież, młodość, Mickiewicza /Oda do młodości, miłość"/.
- Plakietka może być zdobywana indywidualnie /harcerze st., instruktorzy/ i zbiorowo /drużyny Nuchów, zastępy i drużyny harcerskie/. Później może być wręczana przez komendanta Hufca wyróżniającym się w działalności harcerskiej grupę lub osobę, a także przyjaciół Hufca. Decyzje przyznania Plakietki ogłasza komendant Hufca w swoim rozkazie.
- Program Plakietki jedynie wskazuje kierunki działań, dzięki którym Hufiec może lepiej przygotować się do przyjęcia nazwy "ORŁÓW". Liczymy na Waszą inicjatywę i sprawność, pomysłowość i skuteczność.

ZADANIA PLAKIETKI

I. Artykuł lub rysunek do hufcowego magazynu "ZEW" /tak nazywała się też gazetka Hufca "Orłów" Szarych Szeregów/.

Napiszcie o sobie i swoich problemach. Nuchom proponujemy konkurs rysunkowy pod hasłem "Orzeł", starszym - kumka z życia drużyny, dorosłym - ex libris Hufca. (Je najważniejsze - piszcie do swego magazynu!

II. Książka /"z narodowej skrzynicy, wydane w podziemiu, różne lecz nie bezwartościowe i nie szkodliwe"/.

Ale także kasetka video i płyta, kasetka magnetofonowa. Zbierzcie je w swoim środowisku z myślą o potrzebujących wokół nas i dla dzieci litewskiej Polonii /przyznajemy, że Hufiec patrzy na drużyny polonijny w Modliszkach na Wileńszczyźnie/.

Oczywiście powinniście zapoznać się z monografią "Dzieje harcerstwa na Ziemi Garwolińskiej w latach 1913 - 1988", którą można nabyć w KH.

III. Sport /m.in. jako sposób "na nawiązanie łączności z młodzieżą poza zasięgiem organizacji"/.

Bądźcie organizatorami otwartych zawodów sportowych, patronujcie środowiskowym turniejom gier takich jak: palant, w dwa ognie, badminton, strzelania, pływanie, zawody na orientację, brydż, tenis stołowy, mini piłka nożna /wym. gry już od pewnego czasu propagujemy w Hufcu i możecie liczyć na pomoc KH w ich organizowaniu/.

IV. Spotkania dyskusyjne dla kadry drużyn, z których winna wyłaniać się "wizja nowoczesnego człowieka, wolnego obywatela nowoczesnego państwa, człowieka myślącego śmiało i uczciwie, mającego gorące serce dla wszystkich ludzi, mającego wolę realizacji, wolę służby".

Nuchy i harcerze mogliby uczestniczyć w takich spotkaniach, w których uczestniczyliby harcerze Szarych Szeregów. Mogliby także rozpropagować ankietę, służącą później do analizy kondycji dzieci i młodzieży. Zadaniem zasadniczym spotkań jest wywołanie refleksji nad obecnością w ruchu i organizacji harcerskiej.

V. "Odkorkowanie" ruchu przyjaciół harcerstwa /"wzajemne poznawanie się i dogadywanie i to nie w formie merytorycznej bezwartościowych komisji porożniawawczych, lecz bezpośrednio, przy warsztacie pracy"/.

Bezpowrotnie skończyły się czasy, że kłną za nas od załatwi. Musimy za to sami na nowo odnaleźć skutecznych sojuszników dla naszych poczyną. Muszą nimi być przede wszystkim rodzice i lokalny samorząd, ale także szkoła i parafia, zakłady pracy oraz wartościowe organizacje. Oczywiście nie możemy zapominać o ideal harcerskiego braterstwa, gdy spotkania harcerza z innej organizacji.

PLAKIETKA ORŁÓW

Wymagania Plakietki nawiązują do akcji "M" Szarych Szeregów:

"Litera „M” symbolizowała te najpiękniejsze wyrazy i pojęcia, na których akcja chciała budować - młodzież, młodość, Mickiewicza Oda do młodości, miłość"

SPOTKANIE DAWNYCH HARCERZY „ORŁOWA” W POLEWICZU

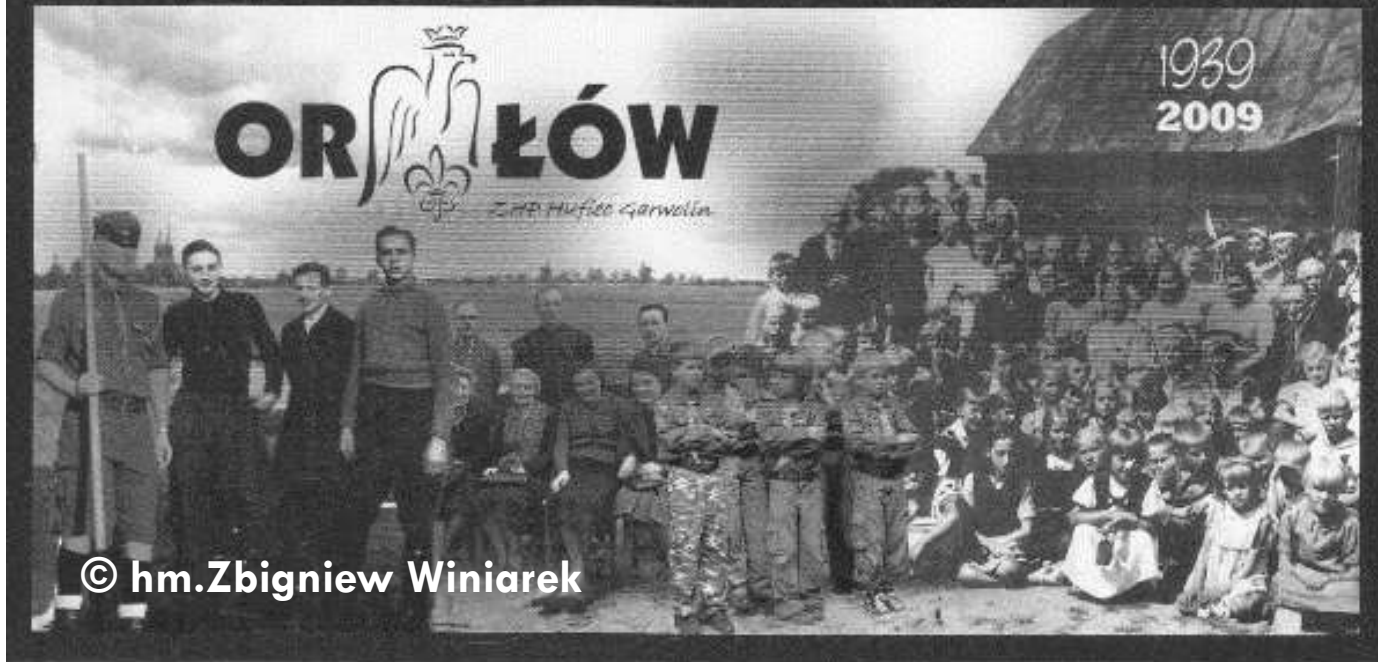
ULICE W GARWOLINIE:

HUFCA ORŁÓW

STANISŁAWA MIKULSKIEGO „LISA”

UROCZYSTOŚCI 70-LECIA PRZEJŚCIE HUFCIA DOKSPIRACJI

I WIEŚ BĘDZIEMY MŁODYCH SZARYMI SZEREGAMI

ORŁÓW

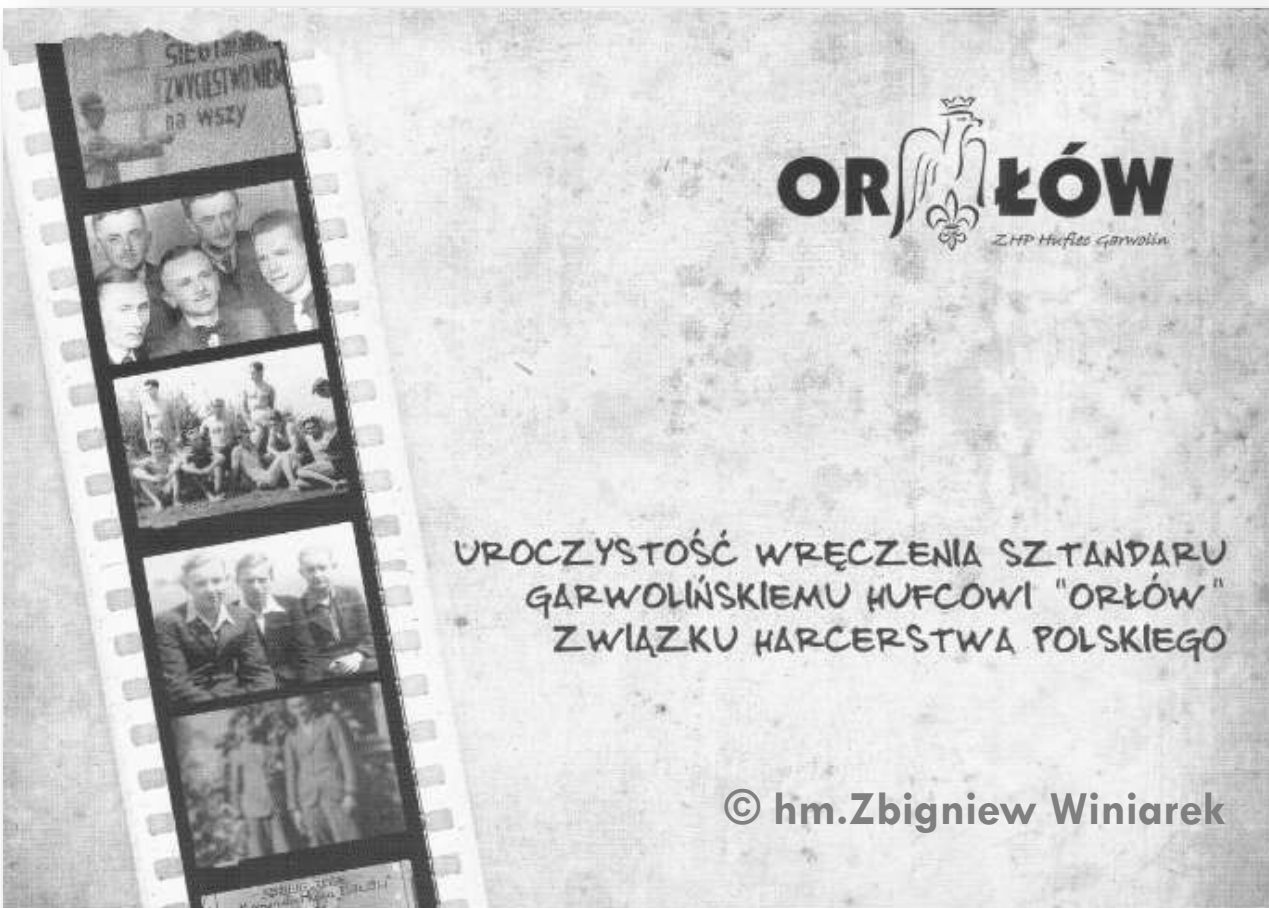
KOMENDA HUFCIA ORŁÓW ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO W GARWOLINIE
ZAPRASZA W DNIU 18 PAŹDZIERNIKA 2009 ROKU NA

**UROCZYSTOŚCI UPAMIĘTNIAJĄCE PRZEJŚCIE
W PAŹDZIERNIKU 1939 ROKU GARWOLIŃSKIEGO HUFCIA ZHP
DO KONSPIRACJI JAKO RÓJ „ORŁÓW” „GARB” SZARYCH SZEREGÓW**

600Z. 14.30	ZBIÓRKA BROMAD I DRUZYM PRZY SZKOLE NR 1	UCZESTNIKÓW UROCZYSTOŚCI I MIESZKAŃCÓW GARWOLINA ZAPRASZAMY TAKŻE DO WSPÓLNEJ ARCI PRZYPOMINAJĄCEJ SZAROSZEREKOWE IDEE
600Z. 14.45	APEL PRZY BUDYNKU WKU	
600Z. 15.30	HARCERSKI KONCERT W SALI OŚRODKA KULTURY	
600Z. 16.30	MSZA ŚWIĘTA W INTENCJI SZARYCH SZEREGÓW I HUFCIA	

NADANIE SZTANDARU HUFcowI

2 PAŹDZIERNIKA 2010 ROKU

ORŁÓW
ZHP Hufiec Garwolin

UROCZYSTOŚĆ WRĘCZENIA SZTANDARU
GARWOLIŃSKIEMU HUFcowI "ORŁÓW"
ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

© hm.Zbigniew Winiarek

SERDECZNIE ZAPRASZAM NA UROCZYSTOŚĆ WRĘCZENIA SZTANDARU
GARWOLIŃSKIEMU HUFcowI "ORŁÓW" ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO,
KTÓRA ODBĘDZIE SIĘ 2 PAŹDZIERNIKA 2010 ROKU (SOBOTA) W GARWOLINIE

WRĘCZENIE I POŚWIĘCENIE SZTANDARU
W CZASIE APELU HUFCA: GODZ. 10:00
PLAC PRZY SZKOLE NR 1

MSZA ŚW. W INTENCJI HUFCA: GODZ. 11:00
KOŚCIÓŁ PW. PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO

OKOLICZNOŚCIOWA AKADEMIA: GODZ. 12:00
SALA WIDOWISKOWA CSIK UL.NADWODNA 1

CZUWAJ!

HM.ZBIGNIEW WINIAREK
KOMENDANT HUFCA ZHP

ŻAŁOBNE CHYLIMY SZTANDARY...

Żałobne chylimy sztandary,
zielenią zdobimy wasz grób,
druhowie, co w karnych i Szarych
Szeregach czuwacie wzdłuż dróg.
Wiatr szumi w gałęziach jesienny,
ostatni liść rzuca do stóp,
na baczną przed wami stajemy
„Cześć, druhom poległym wśród pól!”

Żałobne chylimy sztandary
poległym na progach swych chat,
co życia młodego ofiarą
na apel stanęli bez skarg.
Wiatr szumi w gałęziach jesienny,
ostatni liść rzuca do stóp...
Na baczną przed tymi stajemy,
co w gruzach znaleźli swój grób.

Jak Polska szeroka i długa,
poległym składamy dziś hołd,
co w wichrach dziejowych i burzach
fundament nam kładli pod dom.
Wiatr szumi w gałęziach jesienny,
Nad Odrą, nad Nysą, od Tatr...
Na baczną przed wami stajemy
„Cześć, braciom poległym za kraj!”

SPIS TREŚCI Z KOMENTARZEM CZ. I

1. Strona tytułowa.
2. Wprowadzenie hm.Zbigniewa Winiarka
3. Podziękowania autora opracowania.
- 4-6. Większość późniejszych członków garwolińskich Szarych Szeregów (m.in. phm.Stanisław Mikulski czy phm.Janusz Staniszewski) wywodziła się z 83 MDH im. ks. Józefa Poniatowskiego; drużynowym tej drużyny od 1932r. był Marian Jaworski, hufcowy i późniejszy organizator podziemnego Hufca – Roju „Orłów” Szarych Szeregów. Przy tej drużynie istniała też gromada zuchów, którą prowadzili Franciszek Zając i Antoni Panasiewicz.
7. Garwolin po bombardowaniu 8 września 1939 roku.
8. Niemieckie tablice propagandowe na garwolińskim rynku w różnych okresach.
9. „Hymn Szarych Szeregów” powstał w 1943r. Autorem słów i melodii był Tomasz Jaźwiński - aktywny działacz podziemnej konspiracji, członek redakcji pism patriotycznych "Zawiszacy" i „Bądź gotów” adresowanych do członków Szarych Szeregów.
10. Fragment artykułu w piśmie wydawanym przez Ul „Puszcza” Szarych Szeregów pn. „W KRĘGU SŁUŻBY” z lipca 1944 roku określającego cele pracy szaroszeregowej w końcu wojny.
11. W tle – fragment notatki phm.Janusza Staniszewskiego ps. Sęp z wykazem jednostek i opisem ich działalności oraz członków Roju „Orłów”.
12. W trakcie uroczystości – w której wziął udział m.in. Naczelnik Szarych Szeregów hm.Stanisław Broniewski „Orsza” - poświęcenia tablicy upamiętniającej harcerzy Roju „Orłów” Szarych Szeregów w kościele parafialnym w Garwolinie w dniu 15 listopada 1981 roku m.in. odczytano Apel Poległych zgodnie z zał. wykazem.
13. Wstęp.
14. Wykaz harcerzy Hufca Harcerzy ZHP w Garwolinie z terenu miasta Garwolina poległych i pomordowanych w okresie II wojny światowej.
15. Mogiły niektórych harcerzy Szarych Szeregów na cmentarzu parafialnym w Garwolinie. Mogiła Z.Rózczyki ma charakter symboliczny.
16. Informacja hm.Czesława Chytrowskiego ps. Szary Wilk – komendanta hufca Szarych Szeregów w latach 1942-1945 – nt. okoliczności aresztowania i śmierci Jana Floriańczyka ps. Wir.
- 17-18. Jan Floriańczyk z przyjaciółmi z Szarych Szeregów.
- 19-20. Fotografie upamiętniające J.Floriańczyka, którego męczeńską śmierć upamiętniono w żałobnej manifestacji na ulicach Garwolina.
21. Antoni Kotlarski ps. Kot w gronie kolegów z Szarych Szeregów.
22. Tragicznie zmarły w 1942r. brat A.Kotlarskiego – Franciszek.
- 23-30. Informacja dot. Zygmunta Rózczyki ps. Dziecioł, Jowisz.
- 27-30. Fotografie przypominające postać Franciszka Antoniego Baranowskiego ps. Pocisk.
31. Józef Chytrowski ps. Sępi Dziób i Kazimierz Stachowiak ps. Żubr w trakcie wizytowania grobów wojennych z Września 1939, którymi opiekowali się harcerze.
32. Fotografia nagrobna Henryka Dłużniewskiego ps. Lech.
- 33-40. Fotografie trzech braci Mikulskich; najmłodszego Stefana, Antoniego – harcerza Szarych Szeregów ps. Sęk i Stanisława – drużynowego i zastępcę komendanta hufca ps. Lis. Rodzina Mikulskich

SPIS TREŚCI Z KOMENTARZEM CZ. 2

to piękny – ale i tragiczny – przykład rodziny z tamtych lat: ojciec kuśnierz, matka dzielnie samotnie wychowująca troje dzieci po śmierci męża, sama zaangażowana w pracę konspiracyjną. Tej rodzinie poświęcone będzie oddzielne opracowanie redagowane wspólnie z jej potomkami.

41. Mieczysław Zarębski ps. Sosna.

42. Hufcowy lekarz Leon Strassmann na jednym z przedwojennych obozów w towarzystwie m.in. Hufcowego phm.Mariana Jaworskiego.

43-44. Pamiątkowe zdjęcia Zbigniewa Zimnego ps. Orzeł z różnych lat.

45. Okoliczności aresztowania 19 stycznia 1944r., udanej ucieczki i dalsze losy aresztowanych wg Zbigniewa Gnata-Wieteski.

46. Wielu harcerzy, jak i ich rówieśnicy, podejmowało się nieomal każdej pracy; pracowali m.in. w firmach Kolenda, Malec, w starostwie.

47-48. Niektóre z akcji przeprowadzonych przez Szare Szeregi.

49. Phm.Janusz Staniszewski ps. Sęp dowódca plutonu Bojowych Szkół „Niepodległość” w gronie swoich podwładnych.

50-51. Stodoły przy ul.Mazowieckiej oraz tzw. „zakręty” nad rzeką Wilgą były częstym miejscem szaroszeregowych zbiórek.

52. Fotografia - prawdopodobnie - garwolińskiej ulicy na początku okupacji wykonana przez niemieckich żołnierzy Sonderdienst.

53-54. W okresie okupacji dostęp do szkół był znacznie ograniczony.

55. Uczestnicy kompletu tajnego nauczania prowadzonego przez Eugenię Kotlarską.

56. Hm.Józef Chytrowski ps. Szary Wilk – komendant „Orłowa”, następca phm.Mariana Jaworskiego ps.Mariański – w gronie

współpracowników. Druh Chytrowski (kontakty z Ulem „Puszcza” i Komendą Obwodu „Gołęb” Armii Krajowej) kierował komendą w składzie: ćwik Stanisław Mikulski ps. Lis – z-ca komendanta (kierownik „małego sabotażu” i akcji „N”, opiekun archiwum); ćwik Józef Chytrowski ps. Sępi Dziób – przyboczny komendanta (instruktor WD, kierownik WISS, redaktor pisma „Zew”); ks. dr phm.Antoni Święcicki – kapelan.

57-58. Najstarsi i odpowiednio przeszkoleni harcerze brali udział w działaniach Obwodu „Gołęb” Armii Krajowej.

59. Zestawienie liczbowe rojów Szarych Szeregów w Ulu „Puszcza”.

60-61. Główną jednostką organizacyjną garwolińskich Szarych Szeregów był pluton BS „Niepodległość” kierowany przez phm.Janusza Staniszewskiego; na zdjęciach – proporzec wykonany z płótna spadochronowego ze zrzutów alianckich z aplikacjami z munduru żołnierza Wehrmachtu.

62. Taką legitymację miało 241 członków Roju „Orłów” Szarych Szeregów, którzy uczestniczyli w konspiracyjnym harcerstwie.

63. Sylwetka hm.Marii Świtalskiej b. komendantki hufca harcerek w Garwolinie w latach 1937-1939.

64. Po zakończeniu wojny harcerze Szarych Szeregów kontynuowali naukę m.in. w gimnazjum w Garwolinie.

65-72. Niektóre z działań kultywujących pamięć o Roju „Orłów” Szarych Szeregów podejmowanych w Hufcu ZHP Garwolin w okresie kiedy jego komendantem był hm.Zbigniew Winiarek.

67. Pierwsza wersja Regulaminu PLAKIETKI ORŁÓW.

69. Ulice Hufca Orłów i Stanisława Mikulskiego „Lisa”.

73. Słowa pieśni upamiętniającej chwałę Szarych Szeregów.

74-75. Spis treści z komentarzem autora opracowania.